

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH HÒA BÌNH

NGUYỄN TRỌNG KHIÊM (*)

Tóm tắt: Dưới sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên của Tỉnh ủy và UBND tỉnh, Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình đã thực hiện nhiều giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, tuyên truyền chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước... Bài viết đánh giá thực trạng và một số đề xuất giải pháp nhằm tiếp tục nâng cao hiệu quả công tác giáo dục lý luận chính trị của Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình để đáp ứng tốt hơn yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Giáo dục lý luận chính trị; nâng cao chất lượng; Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình.

Abstract: Under the regular leadership and guidance of the Provincial Party Committee and the People's Committee of Hoa Binh Province, the Hoa Binh Provincial School of Politics has implemented various measures to enhance the quality of training and cadre development, as well as to propagate Marxism-Leninism, Ho Chi Minh Thought, the Communist Party of Viet Nam's policies and guidelines, and the State's laws and regulations. This article assesses the current situation and proposes several solutions to further improve the effectiveness of political theory education at the Hoa Binh Provincial School of Politics, better meeting the demands and tasks of the current period.

Keywords: Political theory education; quality improvement; Hoa Binh Provincial School of Politics.

Ngày nhận bài: 15/01/2025 Ngày biên tập: 01/4/2025 Ngày duyệt đăng: 23/4/2025

Công tác giáo dục lý luận chính trị (LLCT) nhằm mục đích trang bị cho người học những tri thức lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước, qua đó giúp người học có thể giới quan và phương pháp luận khoa học, nâng cao trình độ tư duy lý luận, nâng cao năng lực lãnh đạo, bản lĩnh chính trị và phẩm chất đạo đức cách mạng, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Giáo dục LLCT là một nội dung quan trọng, là yêu cầu khách quan nhằm hình thành và phát triển nhân cách cho cán bộ, đảng viên; tác động trực tiếp đến tư tưởng, tình cảm, đạo đức và khả năng thực hành của mỗi cán bộ, đảng viên trong thực hiện nhiệm vụ cũng như trong cuộc sống.

(*) *ThS; Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình*

1. Thực trạng chất lượng giáo dục lý luận chính trị của Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình thời gian qua

Thực hiện Quy định số 09-QĐi/TW ngày 13/01/2018 của Ban Chấp hành Trung ương quy định về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy của trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trực tiếp là quy định: "Trường chính trị cấp tỉnh có chức năng tổ chức đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý của hệ thống chính trị cấp cơ sở, cán bộ, công chức, viên chức ở địa phương về lý luận chính trị - hành chính; chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; kiến thức và chuyên môn, nghiệp vụ về công tác xây dựng Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội"⁽¹⁾, Tỉnh ủy Hòa Bình đã lãnh đạo, chỉ đạo sát sao các cơ quan, đơn vị có liên quan chú trọng nâng cao chất lượng công tác giáo dục LLCT

nói chung, chất lượng công tác giáo dục LLCT của Trường Chính trị tỉnh nói riêng. Qua đó, nhận thức và trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền, Ban Giám đốc Trường Chính trị tỉnh về vai trò, tầm quan trọng của công tác giáo dục LLCT ngày càng được nâng cao.

Trên cơ sở nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng của công tác giáo dục LLCT, Tỉnh ủy và UBND tỉnh Hòa Bình luôn quan tâm chú trọng nâng cao chất lượng của công tác này. Hàng năm, căn cứ vào nghị quyết, chỉ thị của Trung ương, Tỉnh ủy Hòa Bình đã tổ chức phổ biến, quán triệt, triển khai đến đội ngũ giảng viên, báo cáo viên, học viên của Trường Chính trị và các trung tâm chính trị cấp huyện trên địa bàn. Bám sát chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các nghị quyết, chỉ thị, kế hoạch của Tỉnh ủy Hòa Bình về công tác giáo dục LLCT, Trường Chính trị tỉnh đã nghiêm túc quán triệt nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, báo cáo viên. Nhìn chung, đội ngũ giảng viên, báo cáo viên có phẩm chất, năng lực chuyên môn đáp ứng yêu cầu, năng động, có tư duy đổi mới trong công tác giảng dạy.

Với trình độ chuyên môn và kinh nghiệm thực tiễn, đội ngũ giảng viên, báo cáo viên đã phát huy vai trò tích cực trong công tác phổ biến chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tình hình an ninh - quốc phòng, những vấn đề chính trị đang diễn ra ở khu vực và thế giới... đã tác động tích cực trong việc thực hiện mục tiêu đề ra. Thực hiện Đề án số 06-ĐA/TU ngày 29/10/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Hòa Bình về đổi mới, nâng cao chất lượng công tác giáo dục LLCT trong tình hình mới, Trường Chính trị đã rà soát đội ngũ cán bộ, giảng viên để xây dựng quy hoạch cán bộ lãnh đạo, quản lý nhiệm kỳ 2025-2030. Hiện nay, về chuyên môn, Nhà trường có 55% cán bộ, giảng viên có trình độ thạc sĩ; 41% có trình độ cao cấp LLCT; 100% cán bộ, giảng viên nhà trường đáp ứng tốt yêu cầu về vị trí việc làm theo quy định hiện hành⁽²⁾. Chương trình, nội dung giáo dục LLCT ngày càng đổi mới và hoàn thiện theo hướng chuẩn hóa. Trên cơ sở nghị quyết, văn bản có liên quan của Trung ương, việc thực hiện khung chương trình, nội dung theo hướng

chuẩn hóa được Trường Chính trị nghiên cứu, xây dựng ban hành thống nhất trong các trung tâm chính trị cấp huyện trên địa bàn tỉnh; Ban Giám đốc các trung tâm chính trị cấp huyện đã tổ chức phổ biến, quán triệt, triển khai đến đội ngũ giảng viên, báo cáo viên.

Bên cạnh đó, việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới... từng bước đi vào nền nếp, thống nhất và có chiều sâu; đồng thời, bám sát tình hình thực tế, nghiên cứu xây dựng kế hoạch, chương trình, triển khai nội dung giáo dục LLCT cho học viên theo đúng chức năng, nhiệm vụ được giao. Cụ thể, Trường Chính trị đã phối hợp với Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy tiến hành thẩm định nội dung chương trình, kế hoạch mở lớp năm 2024 của 10/10 trung tâm chính trị cấp huyện trước khi trình cấp ủy phê duyệt⁽³⁾.

Phương pháp, hình thức giáo dục LLCT ngày càng đa dạng, phù hợp với từng đối tượng học viên. Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình luôn chú trọng đổi mới phương pháp, hình thức giáo dục LLCT truyền thống kết hợp với vận dụng các phương pháp dạy học hiện đại nhằm phát huy tính tích cực của học viên. Cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ công tác giáo dục LLCT ngày càng được quan tâm. Căn cứ vào phân cấp kinh phí hàng năm của Tỉnh ủy, Trường Chính trị đã xây dựng kế hoạch đầu tư cơ sở vật chất, mua sắm trang thiết bị hiện đại như máy tính, máy in, máy chiếu... phục vụ công tác giảng dạy đạt hiệu quả hơn. Việc theo dõi, hướng dẫn, kiểm tra quá trình mở lớp theo kế hoạch được thực hiện nghiêm túc. Tính riêng năm 2024, Trường Chính trị đã quản lý và điều hành giảng dạy 54 lớp với 2.641 học viên. Trong đó, hệ đào tạo là 07 lớp với 398 học viên, hệ bồi dưỡng 47 lớp với 2.243 học viên. Phối hợp với Đề án 587 - Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đặt địa điểm mở lớp bồi dưỡng kiến thức kinh điển Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh KĐ24.03 với 51 học viên

và lớp bồi dưỡng nâng cao kiến thức, phương pháp, kỹ năng nghiên cứu giảng dạy chủ nghĩa xã hội khoa học với 23 học viên⁽⁴⁾...

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác nâng cao chất lượng giáo dục LLCT của Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình còn một số hạn chế như nhận thức, trách nhiệm của một số cấp ủy về công tác nâng cao chất lượng giáo dục LLCT có lúc, có nơi còn hạn chế. Một số giảng viên, báo cáo viên trong quá trình giảng dạy còn mang tính thuyết trình, chưa có sự tổng hợp phân tích lý luận khách quan, chưa đưa ra cơ sở lý luận làm nền tảng cho chủ đề giảng dạy. Trong những năm qua, mặc dù Nhà trường đã nghiên cứu, hoàn thiện chương trình, nội dung giảng dạy LLCT theo hướng chuẩn hóa nhưng ở một số chương trình, nội dung còn lồng ghép chung chung, thiếu tính định hướng. Phương pháp, hình thức giảng dạy LLCT nặng về lý thuyết, thiếu kết hợp hình thức thảo luận, thuyết trình; cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác nghiên cứu, giảng dạy và học tập lý luận chính trị chưa đồng bộ...

2. Giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị của Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình thời gian tới

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền, các cơ quan, đơn vị.

Việc nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền, Ban Giám đốc Trường Chính trị về giáo dục LLCT sẽ góp phần định hướng tư tưởng, bồi dưỡng phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống cho học viên. Để làm tốt công tác này, Tỉnh ủy, UBND tỉnh và Ban Giám đốc Trường Chính trị cần nghiên cứu, xây dựng kế hoạch nâng cao chất lượng công tác giáo dục LLCT ở tất cả các cấp, các ngành trên địa bàn tỉnh. Tiếp tục quán triệt sâu sắc và triển khai thực hiện có hiệu quả Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 (khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị

về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên giai đoạn mới... Đẩy mạnh nghiên cứu, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước nhằm trang bị thế giới quan khoa học, phương pháp luận biện chứng cho người dạy và người học. Đẩy mạnh giáo dục đạo đức, lối sống, ý thức chấp hành nội quy, quy định của Đảng, Nhà nước trong giảng dạy LLCT, qua đó tạo cơ sở, tiền đề hình thành “cách nghĩ đúng, cách làm đúng” nhằm nâng cao chất lượng giáo dục LLCT của nhà trường.

Hai là, tiếp tục đổi mới nội dung, chương trình, phương thức giáo dục lý luận chính trị.

Trong bối cảnh hiện nay, các thế lực phản động, thù địch lợi dụng tình trạng suy thoái về phẩm chất đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên để tuyên truyền, xuyên tạc làm suy giảm vai trò lãnh đạo của Đảng, niềm tin của quần chúng nhân dân. Vì vậy, nội dung giáo dục LLCT ở Nhà trường cần được nghiên cứu, xây dựng cẩn trọng, bám sát thực tế đang diễn ra. Đặc biệt, chú trọng giáo dục nội dung, chương trình về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, những vấn đề đang thu hút sự quan tâm của khu vực và thế giới... Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình cần phát huy vai trò thẩm định chương trình, nội dung giáo dục LLCT trong toàn hệ thống các trung tâm chính trị trên địa bàn tỉnh, trên cơ sở đó tiến tới nghiên cứu, xây dựng chương trình thống nhất về nội dung nhằm tạo sự ổn định, hướng tới nâng cao chất lượng công tác giáo dục LLCT.

Bên cạnh đó, hình thức, phương pháp giáo dục LLCT cần đổi mới theo hướng đa dạng, tạo sự cuốn hút đối với người học và phù hợp với từng đối tượng. Đặc biệt, cần khai thác những ưu điểm của những phương pháp hiện có; đồng thời, sử dụng kết hợp với các phương pháp dạy học tiên tiến, hiện đại nhằm phát huy tính tích cực của học viên như sử dụng máy chiếu, phương tiện nghe nhìn hiện đại... Bám sát quan điểm chỉ đạo của Đảng: “Đổi mới căn bản chương trình, nội dung, phương pháp giáo dục lý luận chính trị theo phương châm khoa học, thực tiễn, sáng tạo và hiện đại;

đưa việc bồi dưỡng lý luận, cập nhật kiến thức mới cho cán bộ, đảng viên, cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, nhất là cấp chiến lược đi vào nền nếp, nhất quán từ Trung ương đến cơ sở, phù hợp với từng đối tượng, chú trọng chất lượng, hiệu quả, siết chặt kỷ luật, kỷ cương⁽⁵⁾.

Ba là, chú trọng công tác tuyển dụng, đào tạo, bồi dưỡng nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, báo cáo viên.

Tiêu chí cốt lõi, có ý nghĩa bản lề trong nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, báo cáo viên là chú trọng khâu tuyển dụng. Việc tuyển chọn giảng viên, báo cáo viên giảng dạy LLCT phải căn cứ vào “tiêu chuẩn cứng” về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của từng vị trí dự tuyển; đồng thời, bảo đảm đáp ứng về kinh nghiệm, kỹ năng công tác. Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình cần nghiên cứu, xây dựng kế hoạch để chuẩn hóa đội ngũ giảng viên, báo cáo viên giảng dạy LLCT của Nhà trường và các trung tâm chính trị cấp huyện trên địa bàn. Đồng thời, thường xuyên kiểm tra, đánh giá đúng thực chất năng lực, trình độ của từng cán bộ, giảng viên, trên cơ sở đó xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn cho đội ngũ giảng viên. Tăng cường rà soát, đánh giá lại đội ngũ giảng viên hiện có theo quy hoạch cán bộ để có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ kiến thức chuyên ngành, nghiệp vụ sư phạm, ngoại ngữ, tin học... Thường xuyên kiểm tra, đánh giá năng lực, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của giảng viên, báo cáo viên giảng dạy LLCT, trên cơ sở đó, xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ giảng viên. Xây dựng cơ chế, chính sách khuyến khích, động viên đội ngũ giảng viên, báo cáo viên tự đào tạo, nâng cao trình độ, đáp ứng yêu cầu.

Bốn là, phát huy vai trò tự giác giáo dục, rèn luyện của học viên.

Trên cơ sở kiến thức lĩnh hội qua đội ngũ giảng viên, báo cáo viên giúp học viên hiểu được sâu sắc bản chất, nội dung của tri thức, qua đó kiểm nghiệm tính đúng đắn của lý luận. Từng học viên dựa vào kiến thức đã học và thực tiễn công tác sẽ rút ra bài học kinh nghiệm, những tri thức cần bổ sung, cũng như định hướng phát triển nhận thức cho mình.

Đó là môi trường để mỗi học viên rèn luyện tư duy sáng tạo, sự nhạy bén, nhạy cảm chính trị và năng lực giải quyết các vấn đề đặt ra từ thực tế. Vì vậy, cần lấy kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập, rèn luyện làm tiêu chí đánh giá, xếp loại học viên. Những tri thức được lĩnh hội sẽ giúp cho học viên có thể giới quan, phương pháp luận khoa học; qua đó đem kiến thức đã được học vận dụng vào thực tiễn cuộc sống và nâng cao hiệu quả công việc. Thực hiện tốt các hoạt động này là điều kiện để học viên nhận thức đúng đắn, nắm bắt và cập nhật tốt thông tin từ thực tiễn để vận dụng có hiệu quả vào học tập, rèn luyện, hình thành phương pháp, tác phong làm việc khoa học.

Trong bối cảnh hiện nay, việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW Hội nghị Trung ương lần thứ 6, khóa XII là cơ sở để hệ thống cơ sở giáo dục LLCT từ Trung ương đến địa phương được sắp xếp, bố trí, kiện toàn lại theo hướng tinh gọn, bảo đảm tính liên thông, hệ thống. Xác định được vị trí, vai trò và tầm quan trọng của công tác giáo dục LLCT trong hoạt động tư tưởng của Đảng là tiền đề hướng tới nâng cao chất lượng công tác giáo dục LLCT. Vì vậy, nâng cao chất lượng giáo dục LLCT trong hệ thống trường đảng nói chung và Trường Chính trị tỉnh Hòa Bình nói riêng không chỉ là nội dung quan trọng, mà còn là yêu cầu khách quan nhằm hình thành và phát triển nhân cách cho cán bộ, đảng viên; có tác động trực tiếp đến tư tưởng, đạo đức và khả năng thực hành công việc của mỗi cán bộ, đảng viên trong thực hiện nhiệm vụ cũng như trong cuộc sống./.

Ghi chú:

(1) Ban Chấp hành Trung ương, *Quy định số 09-QĐi/TW ngày 13/01/2018 về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy của trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.*

(2) *Nâng cao chất lượng công tác giáo dục lý luận chính trị*, <https://baohoabinh.com.vn>.

(3), (4) Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Hòa Bình, *Báo cáo kết quả công tác giáo dục lý luận chính trị năm 2024, phương hướng, nhiệm vụ năm 2025*, tháng 12/2024.

(5) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.182-183.